

Monumentnummer*: 519423

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status **rijksmonument**
Inschrijving register* 17 september 2001
Kadaster deel/nr 82949/190

Woonplaats* **Velp** Gemeente* **Rheden** Provincie* **Gelderland**

Locatiennaam **Velp** Locatieomschrijving

Kadastrale gemeente* **Velp Gelderland** Sectie* **E** Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel **149**

Omschrijving**

Inleiding

VILLA. In 1909 door de architect J. London (1872-1953) uit Haarlem in opdracht van mr. W. van Hulst, advocaat en procureur, in op Duitse voorbeelden geïnspireerde 'Um Achtzehnhundert'-stijl (neo-barok) verbouwde vrijstaande oudere villa, mogelijk uit het derde kwart van de negentiende eeuw. De villa is uitgevoerd met voor de Um-1880 stijl karakteristieke elementen zoals de rijk uitgevoerde zandstenen festoenen onder diverse ovale vensters. De architect J. London is met name bekend vanwege de mede door hem in Nederland geïntroduceerde Engelse 'vlinderplattegrond' voor landhuizen (landhuis Sonnevandek te Aerdenhout, 1903). Opmerkelijk is de veelvuldig in het pand toegepaste betegeling in o.a. Art Nouveaustijl van lambrizingen en achterwanden van schouwen afkomstig van de firma van Hulst uit Harlingen. Een verklaring hiervoor is de mogelijke verwantschap van de opdrachtgever met de familie van Hulst te Harlingen. Het pand ligt aan de voet van een vanaf de Arnhemsestraatweg langzaam oplopend terrein en wordt omgeven door een voor-, zij- en diepe achtertuin met enig opgaand geboomte. De villa vormt het begin van een reeks deels nog aanwezige voor het merendeel rond 1860 gebouwde villa's aan de rechterzijde van de Arnhemsestraatweg doorlopend tot de grens met Arnhem, komende uit de richting van Velp. Aan de rechterzijde van het perceel een oude beukenallee die de begrenzing vormt met het landgoed Dordtwijk.

Omschrijving

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Kubusvormige gepleisterde villa van twee bouwlagen onder een hoge overstekende mansardekap gedekt met leien. De diverse vertrekken van het op een nagenoeg rechthoekige plattegrond gebouwde pand zijn naar Engels voorbeeld rond de hall gegroepeerd. De gevels worden afgesloten door een hoofdgestel gevormd door een licht vooruitspringende vlakke architraaflijst, een fries, een tandlijstje en een door het overstekende dak op houten klossen gevormde kroonlijst. Alle vensters zijn rechtgesloten.

Asymmetrisch ingedeelde VOORGEVEL van twee traveeën waarvan de linker travee licht risaleert en voorzien is van een grote vijfzijdige uitgebouwde erker waarvan de bovenzijde als balkon fungeert. Beide traveeën zijn op de hoeken voorzien van enigszins inspringende pilasters met zandstenen, vrij geïnterpreteerde ionische kapitelen. In het hoofdgestel van de voorgevel wordt de architraaf extra benadrukt door de uitvoering in zandsteen. De erker in de linkertravee heeft een door een geprofileerde natuurstenen lijst beëindigde plint en is voorzien van een zesdelig houten kozijn waarin schuiframen en zesruits bovenlichten. De hoeken van het bovengelegen balkon worden benadrukt door de bekroning door bolvormige ornamenten. In het stucwerk van de borstwering is in iedere zijde een verdiept gelegen ovaal liggend paneel aangebracht. De verdieping heeft een driedelig venster met gebogen kalven met van een roede-verdeling voorziene ramen. De rechtertravee bevat op de begane grond twee vensters met enkelruits schuiframen met 12-ruits bovenlichten. De verdieping heeft een venster waarin een enkelruits schuifraam met 10-ruits bovenlicht. In het dakschild boven de linkertravee een houten dakkapel geflankeerd door gesneden vleugelstukken en voorzien van pilasters met ionische kapitelen, afgesloten door een segmentboogvormig fronton, en voorzien van een draairaam met 12 ruiten. Boven de rechtertravee een kleinere dakkapel onder een plat dak en voorzien van een 6-ruits draairaampje. Asymmetrisch ingedeelde LINKER ZIJGEVEL. De begane grond heeft rechts twee ovale vensters waarin idem ramen met roedenverdeling. Onder elk venster een zandstenen festoen, erboven een in zandsteen uitgevoerde cartouche. De verdieping bevat rechts een idem venster. De in het midden geplaatste ingang wordt geflankeerd door smalle zijramen en is voorzien van een bovenlicht boven een gebogen kalf en een luifel, de verdieping heeft een kruisvenster. De travee links van de ingang heeft op de begane grond een uitgebouwde driezijdige erker voorzien van een vijfdelig venster waarin draairamen en bovenlichten, beide met roede-verdeling. De verdieping bevat een klein erkervenster. Geheel links in de gevel van de uitgebouwde bijkeuken een deur met rechts hiervan een tweedelig venster waarin ramen met een roedenverdeling. Asymmetrisch ingedeelde ACHTERGEVEL van twee traveeën. Over twee bouwlagen uitgebouwde rechtertravee onder een plat dak waarvoor een kleine lage uitbouw ten behoeve van de bijkeuken van een bouwlaag onder eveneens een plat dak. Diverse over de gevel verspreide vensters waarvan te noemen een groot driedelig venster op de verdieping. Linkertravee met ver naar achteren uitgebouwde eetkamer waarvan de bovenzijde als balkon fungeert. Op de hoeken bolvormige ornamenten. In de gevel van de uitbouw een groot driedelig venster waarvan het middelste met gebogen kalf, bovenlichten met roede-verdeling. De verdieping heeft een driedelig kozijn met in het midden een balkondeur geflankeerd door zijramen en verder voorzien van bovenlichten met een roedenverdeling. Asymmetrisch ingedeelde RECHTER ZIJGEVEL. De linkertravee heeft op de begane grond een tweedelig venster waarboven een luifel, de verdieping heeft een liggend ovaal venster met decoratie als bovenbeschreven gelijkvormige vensters in de linker zijgevel. De vooruitspringende rechtertravee met de bovengenoemde aansluitende uitgebouwde eetkamer heeft op begane grond en verdieping een driedelig venster met schuiframen en bovenlichten met roede-verdeling. Rechts op de grens met de eetkamer een ovaal venster als in linker-gevel. In de uitbouw rechts een driezijdige erker met schuiframen en bovenlichten met een roede-verdeling. Het middelste raam heeft een gebogen kalf. In het INTERIEUR zijn nog verschillende oorspronkelijke onderdelen bewaard gebleven, ondermeer een vestibule, hal en gang van de begane grond, die deels nog voorzien zijn van betegelde lambrizingen. De tegels, afkomstig van de firma van Hulst uit Harlingen zijn uitgevoerd in een florale Art Nouveaustijl. De rechter voorkamer (voormalige werkkamer) bevat een nog uit de eerste bouwfase daterende schoorsteenmantel waarvan de achterwand in 1909 van tegels met afbeeldingen van tulpen voorzien werd, mogelijk eveneens afkomstig van de firma van Hulst uit Harlingen. De voormalige eetkamer tenslotte bevat een zeer fraaie betimmering o.a. bestaande uit in eikehout uitgevoerde lambrizingen met panelen, een betimmerde deur een tandlijst en architraaflijsten beëindigde

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

schoorsteenmantel en boezem in een op het Hollands Classicisme geïnspireerde stijl. Vrijwel alle deuren met bijbehorende omlijstingen zijn eveneens in deze stijl uitgevoerd.

Waardering

VILLA in UM 1800-stijl.

Architectuurhistorische waarden:

- De villa vormt een bijzonder goed en vroeg voorbeeld van een in Um Achtzehnhundert-stijl gebouwde villa.
- De villa is van belang wegens de hoogwaardige esthetische kwaliteiten van het ontwerp zoals deze tot uitdrukking komen in de (gaaf bewaard gebleven in 1909 ontstane) hoofdvorm, de bijzondere detaillering en het materiaalgebruik.
- De villa is van belang vanwege diverse bewaard gebleven interieuronderdelen waardoor er sprake is van een bijzondere samenhang tussen interieur en exterieur.
- De villa is van belang voor het oeuvre van de Haarlemse architect J. London. Binnen zijn werk vormt het pand een van de weinige voorbeelden van een villa in Um Achtzehnhundert-stijl.

Stedebouwkundige waarden:

- De villa is van belang omwille van de situering aan de oprijlaan van het landgoed Dordwijk (Daalhuizen) en heeft een ensemblewaarde als essentieel onderdeel van de deels nog bewaard gebleven voornamelijk uit de tweede helft van de negentiende eeuw daterende villabebouwing aan de straatweg van Arnhem naar Velp. Het tuinhek is van belang als functioneel onderdeel van de villa.

Cultuurhistorische waarden:

- De villa is van belang als herkenbaar element uit een maatschappelijke ontwikkeling. Het pand is gebouwd als huisvesting van een nieuwe en kapitaalkrachtige met name stedelijke elite, die zich bij voorkeur vestigde in kapitale villa's in een ruim opgezette groene omgeving zoals die met name langs de Arnhemsestraatweg voorhanden was op terreinen die oorspronkelijk deel uitmaakten van hier gelegen landgoederen. De bouw van deze villa's droeg ertoe bij dat het aanzien van het dorp en de sociale gelaagdheid van haar bevolking aanzienlijk veranderde.

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Woonhuis(K)

Functie

Woonhuis

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument